

Як треба поводитися серед природи?

Автор: Головка Наталія Дмитрівна

Природознавство

Урок

Тема. Як треба поводитися серед природи?

Значення природи, забруднення повітря, води й ґрунту, пожежі, вирубування лісів, сміттєзвалища, правила поведінки серед природи.

Мета: розширювати поняття дітей про довкілля, про місце природи у житті людини, її багатство і красу; викликати бажання пізнавати і берегти природу. Дати учням уявлення про ті небезпеки, що загрожують природі, про правила поведінки людей у природі; розвивати в учнів навички спостереження в природі, інтерес до вивчення довкілля, естетичні почуття; виховувати почуття особистої відповідальності за довкілля, за долю планети.

Обладнання: мультимедійна презентація на тему: «Як треба поводитися серед природи? »

Хід уроку

I. Організація класу до уроку.

II. Актуалізація опорних знань.

- Розгадайте кросворд і ви дізнаєтеся куди ми сьогодні завітаємо у гості.
- Так, все це об'єкти живої природи.
- А назвіть об'єкти неживої природи.
- Чи може жива природа існувати без неживої?

III. Повідомлення теми уроку.

- Сьогодні ми

Йдемо в гості до природи.
Є в ній різна дивина:
В небі — зорі, в ріках — води,
В полі — квіточка ясна.

А зимою є сніжинка,
Літо дощик принесе,
Є метелик і пташинка —
І таке цікаве все!

- Дізнаємося: « Як треба поводитися серед природи?»

IV. Сприймання та осмислення нового матеріалу.

1. Розповідь з елементами бесіди.

Росла собі людина і поступово пізнавала дивовижний і чарівний світ. Брала від природи все: повітря — щоб дихати, водичку — щоб пити, а рослини — щоб їсти. Людина була дуже спостережлива і навчилася багато чого від рослин і тварин та й сама почала вдосконалювати свій світ. Вона навчилася добувати вогонь, приручила тварин, навчилася захищатися від хижих звірів і полювати, будувати житло, знаходити і готувати собі їжу, яка зробила б її сильнішою.

І чим краще людина пізнавала світ, тим більше будувала будинків, мостів, доріг, змінюючи у такий спосіб природне середовище, своє довкілля. І нині вона живе у гарних будинках, що захищають її від холоду, вітру і дощу, а під рукою в неї — світло, вода, тепло. Так, тепер це наше довкілля.

- А тепер поміркуймо, чи можемо ми обійтися без цього чарівного довкілля.

- Як людина використовує повітря?

Вся наша земна куля вкрита повітрям. Ми його не помічаємо, але коли б воно раптом зникло, то не змогли б прожити і кількох секунд, бо відразу закипить уся вода на Землі, а промені Сонця спалять усе живе. Саме повітря захищає нас від згубної дії сонячних променів.

- А яким воно має бути?

- А яке значення для природи має вода вода?

- Ми не можемо уявити собі довкілля без води. Бо вода — це життя. Вона є у всьому живому. Люди і більшість тварин на дві третини складаються з води, а деякі рослини містять у собі чотири п'ятих частини води. Вода займає дві третини земної поверхні. Кількість її не змінюється, а от води, придатної для живих організмів, стає все менше і менше, тому що людина забруднює воду відходами промислової діяльності.

- Тому запам'ятайте: воду треба берегти, очищати ріки, розчищати джерельця і струмочки, не забруднювати берегів.

- А яким сумним було б довкілля без рослин! Голе каміння, пісок розпечений і клуби

пилу... Це зовсім неприваблива картина. Інша річ — квітучі поля, співучі ліси, степи, гаї і діброви! Рослини не лише милують зір, вони ще й очищають повітря та воду. Недаремно їх називають легенями планети. А разом з тваринним світом рослини годують людину. Отже, чим більше ми посадимо лісів, садів, гаїв, дібров, тим гарнішим і чистішим буде довкілля, в якому ми живемо.

- А ще людина повинна розумно використовувати природні багатства,

тобто давати природі можливість відновлювати свої сили.

2. Перегляд слайдів «Що шкодить природі?»

3. Вправа «Поміркуй».

4. Робота над схемою.

- Розглянь схему на наступному слайді. Поясни, чому деякі тварини і рослини зустрічаються все рідше?

5. Фізкультхвилинка.

6. Розповідь про «Природоохоронні заходи».

7. Складання правил поведження в природі.

МОЖНА

саджати квіти, дерева

охороняти рідкісні рослини

берегти молоді рослини

обгороджувати мурашники

спостерігати за тваринами

підгодовувати птахів

прибирати місце відпочинку

милуватися красою природи

НЕ МОЖНА

ламати гілок дерев

обдирати кору дерев

рвати багато квітів

збивати гриби ногами

руйнувати мурашники

ловити жаб, метеликів

палити вогонь

руйнувати пташині гнізда

Пам'ятай!

- Не можна спалювати опале листя, бо воно забруднює повітря, що ним ми дихаємо.
- Не можна мити транспортні засоби біля водоймищ, криниць, колонок, бо це забруднює воду, що її ми п'ємо.
- Не можна кидати будь-де папірці, пластикові пакети, пляшки, бляшанки, баночки та інші відходи, бо це засмічує землю, на якій ми живемо.

V. Узагальнення та закріплення знань учнів.

1. Робота з підручником с.89.

- Читання пам'ятки друга природи
- Вправа «Поміркуй».

2. Робота з картками.

VI. Підсумок уроку.

- Ми сьогодні говорили про те, як треба поводитися серед природи.
- Які правила ви запам'ятали?
- Які заходи вживаються державою щодо охорони природи?